

Barcelona
tardor '18

**CONVIVÈNCIA
DIVERSITAT
FEMINISME
DEMOCRÀCIA**

IEMed.

CIUTAT OBERTA
Biennial de pensament

Ajuntament de
Barcelona

IEMed.

Institut Europeu de la Mediterrània

Consorci format per

Alt Patronat

Empreses patrocinadores

Banc Sabadell

Caixa Bank

Iberia

Naturgy

Port de Barcelona

Port de Tarragona

Institucions col·laboradores

Cambra de Comerç de Barcelona

ESADE

Foment de Treball Nacional

IESE Business School

PIMEC

Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País (SEBAP)

En el marc de

REFLEXIONAR SOBRE EL FUTUR DE LA CIUTAT MEDITERRÀNIA

Aquesta tardor de 2018, Barcelona acull la primera edició de la Biennial de Pensament 'Ciutat Oberta', <https://www.biennialciutatoberta.barcelona/> una nova cita cultural que ha programat més de 124 activitats a 88 espais de la ciutat.

La Biennial parteix del convenciment que les ciutats són els escenaris de les moltes transformacions que marquen el canvi d'època que vivim. Són llocs de trobada que aglutinen diversitats, oportunitats, capacitat d'innovació i de creativitat, però també conflictes i exclusions. Són trastorns propis d'un món globalitzat que la ciutat afronta des del primer moment i des de la proximitat. Per això, les solucions que sigui capaç de trobar poden contribuir als reptes globals que marcaran les properes dècades.

Els reptes són compartits amb els de moltes altres ciutats i són comuns especialment amb els del nostre entorn immediat, la Mediterrània. És per això que l'Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed) ha volgut participar en la reflexió conjunta d'aquesta tardor a Barcelona amb una sèrie d'iniciatives que giren al voltant de la diversitat social, la convivència, la igualtat de gènere i les transformacions socials, totes elles qüestions clau per a la qualitat i el futur de la democràcia, un dels eixos de la biennial.

LITERATURA FEMINISTA, ELEMENT CLAU PER A L'EMANCIPACIÓ I L'APODERAMENT DE LES DONES

Conferència de **Joumana
Haddad**

Dimecres 18 d'octubre, 18.30 h
Sala d'actes de l'IMed
Girona, 20 • Barcelona
Amb traducció simultània

Joumana Haddad, 2007
Autor: Laurent Denimal (CC BY-SA 2.5)

Joumana Haddad és una escriptora i periodista libanesa que defensa l'emancipació i l'apoderament de les dones a través de la literatura, quelcom sobre el que parlarà en la conferència inaugural del programa de l'IMed per a la Biennial de Pensament 'Ciutat Oberta'. Hi abordarà el camí que ha dut les dones d'ésser muses (mers objectes inspiradors) a creadores (subjectes) de ple dret i el paper clau que ha tingut en aquesta transició la literatura feminista.

Autora, entre d'altres llibres i assajos, de *Yo maté a Sherezade* (Editorial Debate, 2011) on defensa la llibertat d'obra i pensament de les dones àrabs, Haddad dirigeix la revista cultural *Jasad* (Cos), ha estat cap de Cultura del diari libanès *An Nahar* i va formar part de *Beirut39*, un projecte transnacional que reuneix els millors escriptors àrabs de menys de 39 anys.

La conferència forma part del cicle de conferències Aula Mediterrània 2018-2019.

LITERATURA I INTERCULTURALITAT

Diàleg entre les escriptores
Najat El Hachmi i Igiaba Scego

Dimarts 23 d'octubre 2018, 19.00 h
Sala d'actes de l'IEMed
Girona, 20 • Barcelona
Amb traducció simultània

Esriptores vinculades a dues cultures **Najat El Hachmi**, nascuda al Marroc i resident a Catalunya des dels 7 anys, i **Igiaba Scego**, nascuda a Itàlia en una família d'origen somalí, reflexionaran sobre la complexitat de les cultures i els seus processos de transmissió, recepció i transformació.

Ambdues són autores reconegudes. **Najat El Hachmi** va guanyar el Premi Ramon Llull l'any 2008 per *L'últim patriarca*, va publicar *La filla estrangera* al 2015 i acaba de publicar la novel·la *Mare de llet i mel*. **Igiaba Scego**, procedent d'una família que va fugir de la dictadura de Siad Barre a Somàlia, és una escriptora en llengua italiana que el 2003 va guanyar el premi Eks&Tra i el 2011 el premi Mondello.

Moderarà el debat **Maria-Àngels Roque**, directora de cultures mediterrànies i societat civil de l'IEMed.

MITJANS INCLUSIUS, CIUTATS INCLUSIVES: CONVIVÈNCIA CONTRA ISLAMOFÒBIA

Dilluns 29 d'octubre, 19.00 h
Sala d'actes de l'IMed
Girona, 20 • Barcelona
Amb traducció simultània

Diàleg entre **Miriam Hatibi**, **Lola López**, **Jean-Paul Marthoz** i **Lurdes Vidal**

Els mitjans de comunicació tenen una influència cabdal en les actituds de la societat envers els musulmans. Les imatges que els mitjans construeixen, la representativitat diversa en la producció mediàtica, els prejudicis i estereotips que reproduïxen i la pertinent o absent visibilitat de les iniciatives de les diverses comunitats locals, especialment en ciutats, són clau per entendre també les percepcions que recorren l'imaginari de la ciutadania i que poden contribuir a la convivència.

Aquest debat vol analitzar les narratives mediàtiques sobre els musulmans i debatre i proposar vies per evitar caure en la islamofòbia i – al contrari – fomentar la convivència. Hi prendran part:

Miriam Hatibi, activista i portaveu en la Fundació Ibn Battuta

Lola López, comissionada d'Immigració, Interculturalitat i Diversitat a l'Ajuntament de Barcelona

Jean-Paul Marthoz, periodista i corresponent del diari Le Soir, escriptor

Lurdes Vidal, directora de l'àrea Món Àrab i Mediterrani de l'IMed i codirectora de l'Observatori de la Islamofòbia als Mitjans de Comunicació

ART I FEMINISME A LA CIUTAT, VINCLE ESSENCIAL PER ALS DRETS HUMANS

Diàleg entre les artistes **Sondos Shabayek** i **Alaa Satir**

Dilluns 12 de novembre, 19.00 h
Sala d'actes de l'IEMed
Girona, 20 • Barcelona
Amb traducció simultània

L'art fet per dones té capacitat de generar transformacions socials imprescindibles per a la defensa dels drets i llibertats de les dones a les seves comunitats i ciutats. És així en el cas de **Sondos Shabayek** (El Caire), guionista i *performer* centrada en el discurs contra els obstacles per al desenvolupament individual de les dones a Egipte, i **Alaa Satir** (Khartoum), il·lustradora centrada en qüestions de gènere en clau d'humor i en format còmic.

Ambdues explicaran la seva experiència, l'opressió i falta de llibertat d'expressió que sovint pateixen, l'impacte social de les seves creacions i les desigualtats de gènere al sector cultural i creatiu. El debat estarà moderat per **Emilie Vidal**, coordinadora del Programa de Gènere de l'IEMed, i comptarà amb la participació de **Mireia Estrada**, directora i cofundadora de Jiwari.

Aquest acte s'emmarca en el projecte Xabaca, una iniciativa liderada per Jiwari Creació i Societat (Barcelona), NOVACT (Barcelona) i la Fundació Al Fanar (Madrid).

CIUTADANS QUE ENRIQUEIXEN LA DIVERSITAT

Diàleg entre **Salwa El Gharbi**,
Özgür Günes Öztürk, **Mohamed El Amrani**, **Salah Jamal**

Dimarts 20 de novembre 2018,
19.00 h
Sala d'actes de l'IEMed
Girona, 20 • Barcelona

A Catalunya, la diversitat cultural és avui un element estructural de la societat. Aquesta taula rodona debatrà sobre aquest factor, que implica la realitat d'unes identitats múltiples que no han de ser necessàriament excloents sinó, ans al contrari, enriquir-se mútuament. Com aconseguir-ho? Com gestionar la convivència de persones de procedències i cultures diverses? Com esdevenir més cosmopolites i no caure en el relegament identitari?

Comptarem amb quatre persones d'orígens diversos (Palestina, Marroc, Turquia) molt actives en els seus àmbits professionals que viuen i treballen a Barcelona.

Hi participaran:

Salwa El Gharbi, diputada al Parlament de Catalunya
Özgür Günes Öztürk, investigadora en Ciències Socials i sòcia fundadora de la cooperativa Col·lectivaT
Mohamed El Amrani, comunicador i emprenedor social
Salah Jamal, metge i escriptor

Moderarà el debat **Maria-Àngels Roque**, directora de cultures mediterrànies i societat civil de l'IEMed.

SEXUALITAT I CANVI SOCIAL A LA MEDITERRÀNIA

Diàleg entre **Shereen El Feki**,
Genwa Samhat

Dimarts 4 de desembre, 19.00 h
Sala d'actes de l'IEMed
Girona, 20 • Barcelona
Amb traducció simultània

Els canvis en la qüestió de la sexualitat que s'han produït en els darrers anys tenen impacte en la transformació de les societats. Reprenem en aquest diàleg la qüestió i abordem les diferents estratègies de lluita per als drets individuals, vinculats a la llibertat i identitat sexual, que es produeixen en diferents punts de l'àrea mediterrània i especialment a les ciutats, espai idoni de transformació social.

Si bé les estratègies i combats són diferents, fruit del moment en què cada societat es troba, són experiències que es poden alimentar i donar suport mútuament. Barcelona és idònia per endegar aquesta xarxa de complicitat per al reconeixement de la llibertat i identitat sexual de les persones.

Hi participaran:

Shereen El Feki, escriptora i autora de *Sex and the Citadel: Intimate Life in a Changing Arab World* (2013), estudi on constata el trencament dels tabús sobre la sexualitat en l'esfera privada al món àrab, un canvi que interpreta com a clau per a futures transformacions polítiques, socials i econòmiques

Genwa Samhat, exdirectora de Helem (Líban), l'associació pionera al món àrab en el suport i protecció a les persones LGBT

Eugeni Rodríguez, impulsor i president de l'Observatori contra l'Homofòbia, impulsor de la Llei 11/2014 contra l'LGBTI-fòbia. Portaveu del Front d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC)

Moderarà el debat **Pol Galofre**, cine-documentalista, activista trans i feminista. Col·laborador amb La Bonne, Centre de Cultura de Dones Francesca Bonnemaïson.

MÚSICA

Músics de procedència mediterrània arrelats a la nostra ciutat fusionen maneres d'entendre la música, estils, instruments i sons diferents de la Mediterrània. La seva obra reflecteix la diversitat existent i la vigorosa escena musical de ressons mediterranis de la ciutat de Barcelona.

YACINE BELAHCENE

Concert

Dissabte 20 d'octubre, 21.00 h
Pati de les Dones del CCCB
Montalegre, 5 • Barcelona

Yacine Belahcene, cantant de pare algerià i mare catalana, resident a Catalunya, va instal·lar-se a Barcelona després de viure a Alger fins als 13 anys. Fa el seu debut als escenaris amb Cheb Balowski. Ha capitanejat diferents formacions com Nour, Rumbamazigha i finalment Yacine & the Oriental Groove.

Amb una posada en escena elèctrica, Yacine Belahcene, navega pel Mediterrani reivindicant la seva musicalitat sense complexos amb sonoritats eco dels ports d'Alger, Marsella o Barcelona. A l'escenari estarà acompanyat per Massinissa Aït-Ahmed (guembri i baix), Gabriel Fletcher (guitarra) i Alexandre Guitart (percussió).

GANI MIRZO I NEILA BENBEY

Concert

Diumenge 21 d'octubre, 13.30 h
 Pati de les Dones del CCCB
 Montalegre, 5 • Barcelona

Gani Mirzo és un músic kurd nascut a la ciutat siriana d'Al-Qamisli. Ha sabut enllaçar els sons d'Orient i Occident. L'any 1994 es va instal·lar a Barcelona amb la finalitat d'investigar els sons flamencs. El 1995 va crear Gani Mirzo Trio, una formació reconeguda per la seva recerca en la fusió de la música kurda i oriental amb el flamenc i el jazz. El seu disc del 2014 va dedicar-lo al camp de refugiats de Domiz, situat al Kurdistan iraquès, on conviuen més de 100.000 persones.

Neila Benbey és una cantant algeriana establerta a Barcelona des de 1994 i una de les artistes emergents del panorama musical de la música mestissa mediterrània de Barcelona.

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

DONES TRENCANT BARRERES.
TRANSFORMANT LES CIUTATS
MEDITERRÀNIES

22 d'octubre, 19.00 h
Inauguració de l'exposició
Sala d'actes Biblioteca Francesca
Bonnemaison

Del 22 d'octubre al 2 de novembre
Biblioteca Francesca Bonnemaison
Sant Pere Més Baix, 7 • Barcelona

Del 5 al 14 de novembre
Ateneu Harmonia
Sant Adrià, 20 • Barcelona

Històries esperançadores i de superació de dones a Algèria, Bèlgica, Egipte, Israel, Marroc, Palestina i Turquia, dones que trenquen amb els rols tradicionals de gènere, que lluiten contra les desigualtats en el mercat laboral i l'educació, que ocupen un espai públic dominat pels homes, que exerceixen una llibertat d'expressió que en moltes ocasions se'ls hi nega.

És el que capten els retrats d'aquesta exposició, que presenta les millors imatges i històries del concurs fotogràfic que la Fundació de Dones Euromediterrànies (FFEM), de la qual l'IEMed n'és membre fundador i seu, organitzada amb motiu del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones.

Amb el títol "Dones trencant barreres. Transformant les ciutats mediterrànies", aquesta mostra posa en valor i destaca aquelles dones inspiradores que lluiten cada dia per trencar estereotips de gènere i promoure valors d'igualtat a les seves ciutats i comunitats.

L'exposició celebra les dones excepcionals i valentes, dones que fan front a reptes incomprensibles i batallen per aconseguir un espai i participar plenament a la vida de les seves ciutats.

Organitzat per

IEMed.

Institut Europeu de la Mediterrània

En el marc de

Ajuntament de
Barcelona

Amb la col·laboració de

CCCB Centre de Cultura
Contemporània
de Barcelona

Biblioteques de Barcelona
B. Francesca Bonnemaison

#CiutatOberta